

ÜRTİKER (Kurdeşen)

Etrafı kızarık , ortası soluk, yüzeysel ve kaşıntılı cilt döküntüleridir.Döküntü birden başlar; kaşıntılı ciltten kabarık, iki milimetreden, 30 santimetreye ulaşabilen değişik boyutlarda ve şekillerde plaklar şeklindedir.

Plak şeklindeki bu döküntüler genelde 20 dk ile 3 saat arasında sürüp, iz bırakmadan kaybolur, ardından başka bir bölgede yeniden çıkar.Başlıca iki tip vardır.Her iki tiptede döküntünün görünümü aynıdır. Sadece süreleri farklıdır:

1-AKUT ÜRTİKER: Genelde 24 saat içinde düzelir.Nadiren bir ay kadar sürebilir.Her yaşta görülebilir.

2-KRONİK ÜRTİKER: Bu döküntülerin en az 6 hafta süreyle her gün veya iki gün arayla ortaya çıktığı tablodur.Daha çok erişkinlerde görülür. Ürtikeri oluşturan etken eğer cildin daha derin

tabakalarını etkilerse **ANJİOÖDEM** denen tablo ortaya çıkar.

Cildin gevşek bölgelerinde ortaya çıkan, sınırları belirsiz doku şişliği şeklindedir.Ürtikerle birlikte veya tek başına görülebilir.

AKUT ÜRTİKERİN NEDENLERİ

- * Enfeksiyonlar
- * İlaç ve diğer kimyasal maddeler
- * Besinler(çerezler, yumurta, balık ve diğer deniz ürünleri, süt, çilek,...)
- * Böcek sokmaları (arı , örümcek,..)

KRONİK ÜRTİKERİN NEDENLERİ

Hastaların ancak bir kısmında neden bulunabilir. Bunların başlıcaları:

- * stres, basınç,soğuk, güneş, egzersiz,
- * Diğer bazı cilt hastalıkları veya cilt dışı sistemik hastalıklar

* Ailesel hastalıklar

ÜRTİKER TANISI

Öykü ve muayene sonrası doktorunuz bazı tetkikler isteyebilir.Ancak hastaların sadece bir kısmında allerji ile ilgili testleri yapmak gereklidir.

ÜRTİKER TEDAVİSİ

1-Tedavide ilk basamak ürtikere neden olan faktörün uzaklaştırılması ve alımın durdurulmasıdır.Ancak neden kesin olarak gösterilip doktor tarafından önerilmedikçe gereksiz yere diyet yapılmamalıdır.

2- Eğer başka bir hastalık ürtikere neden olmuşsa onun tedavisi yapılmalıdır.

3-Ürtikerin neden olduğu yakınmaların tedavisi.Bunun için kullanılan başlıca tedavi seçeneği

antihistaminiklerdir.Doktorunuz bunu tek bir ilaç veya diğer ilaçlarla kombinasyon şeklinde önerebilir.Size verilen ilacı doğru şekilde ve doğru zamanda almanız çok önemlidir.Bu nedenle önerilere dikkatle uyulması gereklidir.Genel olarak ürtiker antihistaminik tedavisiyle düzelme gösterir.

4-Kronik ürtikerli hastalar yakınmalarını nelerin uyardığını bilip ona göre önlem almalıdırlar.Bu hastaların ürtiker tablosu uzun süre sürebileceğinden antihistaminik tedavisini ne zaman kullanacaklarını bilmelidirler.

5- Genel olarak ürtiker iyi seyirli bir hastalıktır. Uzun süren durumlarda bile altta yatan hastalık bulunması nadirdir. Önemli olan hastanın ürtikeri kontrol etmeyi bilmesidir.

KRONİK ÜRTİKERLİ HASTALARIN DİKKAT ETMESİ GEREKEN DURUMLAR

- ✓ Genel olarak kaba, sıkı ve yünlü giysiler giyilmemelidir.
- ✓ Ortam çok sıcak olmamalıdır.
- ✓ Aspirin ve benzer ilaçlardan ve salisilat içeren besinlerden kaçınılmalıdır.
- ✓ Stresten uzak durulmalıdır
- ✓ Sıcak suyla duş alınmamalıdır
- ✓ Soğuk ürtikeri olan kişiler yalnız yüzmemeli , soğuk bir ortama kontrollü olarak girmelidirler.
- ✓ Güneş ürtikerinde güneşten koruyucu kremler kullanılmalıdır.
- ✓ Eğer hasta çocuksa okuluna hastalığı ile ilgili bilgi verilmelidir.

ODTÜ SAĞLIK VE REHBERLİK MERKEZİ

ÜRTİKER (KURDEŞEN)

Dr. Meltem ÜSTÜNŞOY
ODTÜ SRM Deri ve Zührevi
Hastalıklar Uzmanı